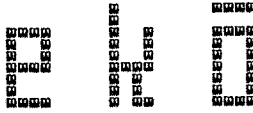

回 向

Driemaandelijks tijdschrift

Centrum voor Shin-Boeddhisme

Nr 17

Zittaart 21

2419 Lille (Poederlee)

Maart 1982

België

I-GYO : de Gemakkelijke Weg

=====

Nāgārjuna, de grote filosoof van het Mahāyāna, onderscheidde in de Leer van de Boeddha, twee verschillende heilswegen :

- de ene moeilijk, pijnzaam, langdurig, als een afmattende tocht over land, rotsen, woestijnen, moerassen : het PAD DER WIJZEN, waarop de wezens, elk enkel bouwend op eigen kracht, met eigen middelen, streeft naar de verwezenlijking van de Dharma;
- de andere, kalm en gemakkelijk, eenvoudig, als een tocht over rustig water, het PAD VAN HET REINE LAND, veilig geborgen in de Boeddha-boot.

Latere denkers hebben het Pad der Wijzen ook de weg van de Eigen Kracht geheten, in tegenstelling tot de Weg van de Ander-Kracht waarin de adept vertrouwensvol inhaakt op de natuurlijke heilskracht van het Oneindige en Absolute Boeddhachap. Daarvoor zet hij zijn eigen berekeningen opzij en laat hij de verwezenlijking van zijn heil over aan de Verlichting zelf, zoals een akker zich open legt aan de heilzame werking van het zonnelicht.

In tegenstelling tot de veeleisende, ingewikkelde morele, meditatieve en rituele praktijken vereist voor al wie het Pad der Wijzen wil bewandelen, -- en waarin dan ook uiterlijk enkel de "Wijzen" kunnen slagen -- is de beoefening van het Pad van het Reine Land bij bepaling eenvoudig. De 'hoofdpraktijk' is hier het *gedenken van de*

Boeddha door het uitspreken van Zijn Naam. Met de ervaring der tijden en de evolutie der dingen, werd dit gedenken/uitspreken steeds meer centraal en ...gemakkelijk.

En precies hier zit het scharniervlak van heet het Reine Land-Boeddhisme. De discipline, de meditatie- en wijsheidspraktijken eigen aan de scholen van het Pad der Wijzen, staan vreemd tegenover het leven van alledag voor de mensen van alledag. Het Pad der Wijzen vereist de strenge, harde innerlijke en uiterlijke discipline van de kloostermuren.

De geschiedenis leert ons evenwel dat het hechten aan discipline en ritën a.h.w. onvermijdelijk want menselijk de innerlijke beleving van de Leer tot verstarring en verdroging voert. Hoe de aandacht van monniken en nonnen steeds meer toegespitst geraakt op wat het middel is -- en het eigenlijke doel, het nirvana, in de vergeethoek geraakt. De geschiedenis leert ons hoe zedelijkheidsvoorschriften uitmondde in casuïstiek, hoe het steeds maar intellectueel overwogen uitliep in prutsjerige speculaties en woordgepoochel.

Zowel het Boeddhisme als het Christendom geven hiervan ettelijke voorbeelden die bestlist niet tot het mooiste uit hun spirituele historiek behoren.

Kloosterdiscipline vereist een gesloten organische structuur en scheidt daarvoor elitaire gedragingen. De kloof tussen 'leek' en 'geestelijke' wordt groter. De *bhikshu*, de *bonze*, de *eerwaarde* voelt zich eindeloos verheven boven de *gewone sterveling*, net zoals de Farizeeër boven de tollenaar uit het Evangelie. Zo'n onderscheid leidt tot een echt gevoel van standenverschil. In het Japan van de 8ste, 9de eeuw, waarin de wonderbaarlijk mooie tempels en pagodes van Nara ontstonden, bestond de bevolking van de kloosters in hoofzaak uit leden van aristocratische families...

Dar *Nara-Boeddhisme* boog zich paternalistisch over de onwetende dommerik enkel maar om hem aan te sporen braaf te leven, om hem troost te schenken bij lijden en overlijden... vaak dan ook tegen een bescheiden vergoeding...

In deze situatie kwam verandering door de doorbraak van het Reine Land-Boeddhisme. Dank zij een *Eenvoudige Praktijk*, die van de Nembutsu, kon de geest van de Leer van de Boeddha uit de kloosters uitbreken en als ware *Grote Mededogen voor alle wezens* zich verbreiden over alle volkslagen. Ook de minst begaafde ! Door de Nembutsu werd het Boeddhisme beleving voor

Ieder Boeddhist.

Voor de eenvoudigen, voor de dwazen, voor de zondaars, de boeren, de vissers, de slagers, de ongeletterden, de zwakkelingen. Het Boeddhisme voor de gewone, doodgewone mens.

En wie van ons is geen gewone, doodgewone dwaze zwakkeling ?

Het is geen pretje dat te moeten toegeven. Elk van ons vindt zichzelf toch wel een held, een fantast, een feniks... een heilige. Zijn wij er niet van overtuigd dat we de moeilijkste praktijken met een vingerknip baas kunnen ?

Maak iets voor de mens maar moeilijk, dan heeft hij de gelegenheid zich groot te voelen : groter dan de anderen.

Toen Columbus Amerika ontdekt had, heeft men hem de *eenvoud* van die onderneming verweten.

De mensen hebben het zo graag moeilijk.

Als je zegt dat iets gemakkelijk zal zijn, hebben ze er gewoonlijk geen oor voor, want dan is *het* immers niet meet zo vlelend-Interessant.

En de Nembutsu is zo gemakkelijk : Namu Amida Butsu. Een klein kind kan het je nazeggen : *namoe-amida-boetsoe*. Met enkele gemakkelijk te onthouden lettergrepen ben je d'r van af. Je moet heus geen bolleboos zijn. Als je *Namu Amida Butsu* zegt, heb je niks speciaals verricht. Echt niet om trots op te zijn. Iedereen kan het.

En toch... En toch...

De Nembutsu is feitelijk zoals heel de Leer van de Boeddha : ontzettend complex, ingewikkeld als je hem intellectueel wil benaderen en uitrafelen. Geheel de subtiële filosofie van Hīnayāna, Mahāyāna, Mantrayāna kan je erbij halen. Je kan erover blijven piekeren, er dikke boeken over lezen of schrijven. Kijk : de verklaring klop uiteindelijk. Intellectueel 'klopt' de Nembutsu inderdaad. Je kan 'm 'verklaren'. Maar de bedoeling is niet een mooi intellectueel *oeuvre* te breien, er een 'denkgebouw' van te maken. Want als je het bij dergelijke exclusief 'denken' houdt, dan 'klopt' de Nembutsu niet meer in je hart.

Want de Nembutsu op zichzelf is niets. Een formule, een vocalisatie.

Namu Amida Butsu wordt de *Nembutsu* (= het gedenken/uitspreken), de *Myōgō* (= de Naam als vector van de Gelofte-Kracht van de Verlichting) enkel wanneer hij spontaan opwelt, de 'onbeheerste' uiting van het Diepe Vertrouwen (*shinjin*) is. En *Shinjin* heeft niets meer te maken met morele, sociale, intellectuele, emotionele capaciteiten, omstandigheden, criteria te maken.

En dat maakt de zaak ineens heel wat moeilijker, want de "praktijk" is welliswaar gemakkelijk, maar *shinjin* is moeilijk : het moeilijkste dat er is, zegt Shinran Shōnin. En vóór hem wist men het ook al, want het staat al te lezen in de *Lalita-Vistara* en in de *Mahāvastu*.

Maar *shinjin* is niets spectaculairs zelfs al is het moeilijk.

Shinjin gebeurt diep in je, vaak zonder dat je het zelf weet. Het is een diep binen-in werken en geen opzienbarend mirakel, geen revelante meditatie, geen verheven ascese. *Shinjin* is het meest innerlijke van de mens in confrontatie met het meest subtiele. De stille ontmoeting met het eindeloze onmeetbare onkenbare. Zonder symbolen, zonder ritën, zonder woorden, zonder iets, zonder niets...

Hierover valt dan ook helemaal niet meer te praten.

Want dit is het verborgene van onszelf, dat onzegbare raakvlak tussen mens en Boeddha, tussen *samsāra* en *nirvāna*.

NAMU AMIDA BUTSU

Pessimisme of hoop ?

We hebben hiervoor gezien dat, vermits alles in de wereld onderworpen is aan actie, het uiteindelijk normaal is dat er veranderingen optreden. En aangezien er dan ook steeds een onophoudelijke stroom van veranderingen is, zullen de steeds wisselende oorzaken en omstandigheden ook weer steeds nieuwe veranderingen verwekken. Maar dat gebeurt zonder dat er rekening gehouden wordt met hetgeen wij, mensen, 'goed' of 'slecht' noemen.

Deze "karmische dynamiek" gaat onafgebroken door, overal waar leven is, waar wezens of dingen of zelfs gedachten of gevoelens zijn. En deze karmische dynamiek is gewoon wat wij 'het bestaan' noemen.

Het bestaan is een ononderbroken verschijnen en verdwijnen, niet om één of andere mysterieuze reden, zomaar uit zichzelf noch per toeval, noch door de wil van één of andere boosaardige of welwillende godheid, -- maar door een natuurwet die maakt dat verschillende structuren van oorzaak en gevolg het leven telkens wee "zo" maken.

Het Boeddhisme leert dat het leven één is en dat, daarbij vergeleken, de wezens slechts secundair zijn. In veel andere religies neemt men een tegengesteld standpunt aan : daar primeren de wezens. Daar zijn wezens die definitief geboren worden en die definitief sterven in een onherroepelijke éénmaligheid.

Denken we b.v. aan de monotheïstische godsdiensten : Jodendom, Christendom, Islam, drie takken van één zelfde loot. Daar wordt de mens geboren met een sterfelijk lichaam en een onsterfelijke ziel. De dood is de fatale scheiding van lichaam (dat vergaat en tot stof terugkeert) en de ziel, die bestemd, geroepen of gedoemd is in alle eeuwigheid te blijven leven.

In het Hindoeïsme is de opvatting over de ziel verschillend : daar is de ziel niet enkel onsterfelijk, wat een 'ontstaan' van de ziel veronderstelt, maar eeuwig en onveranderlijk, een vonk die ooit ontsnapt is uit een grote wereldziel (Brahman) en die zich in deze lijdenswereld achtereenvolgens "kleedt" in verschillende levens, om geleidelijk-aan spiritueel rijker te worden en uiteindelijk weer in de "wereldziel" opgenomen te worden. Dat is dus "re-incarnatie" in de ware zin van het woord : een eeuwige "ziel" die verschillende levens doorloopt.

Het Boeddhisme kent geen God, en ook geen ziel, toch niet in de zin die aan dat woord gegeven wordt in de monotheïstische godsdiensten of in het Hindoeïsme, d.i. een 'ziel' als iets dat blijvend is, onsterfelijk of eeuwig, een onveranderende metafysische eigenheid. Men zou een Boeddhistische 'ziel' wel kunnen vergelijken met de 'ziel' die men kent in de psychologie, als een geheel van psychische kenmerken en activiteiten van de mens. Meer niet : een psychologische ziel, geen metafysische ! Het Boeddhisme kent slechts het leven dat de verschillende vormen van het leven aanneemt volgens de werking van oorzaken en omstandigheden.

Hierdoor verschilt natuurlijk de boodschap van de Boedha fundamenteel van

zo goed als alle andere religieuze stelsels waarin een "ziel" centraal staat. Er kan dus in het Boeddhisme niet echt sprake zijn van 'reïncarnatie'. Vaak hoort men dit woord vermelden in verband met het Boeddhisme, maar dat komt dan enkel voort uit een radicaal verkeerde aanpak van het probleem.

Geleerden en vorsers hebben voor ons het verleden van onze planeet Aarde onthuld. Daardoor weten we met zekerheid dat er in vroegere tijdperken levensvormen bestaan hebben die we nu niet meer aantreffen : dinosaurussen, mammoets, sabeltijgers, om maar enkele van die héél talrijke soorten te noemen, zijn nu van de aardbodem verdwenen. De geleerden weten ons ook te vertellen dat telkens de klimaat- en voedselomstandigheden veranderden, ook fauna en flora veranderde. Werd een bepaald voedsel voor een bepaalde diersoort zeldzamer, dan konden die dieren moeilijker en moeilijker overleven. Tot ze uitstierven en door andere soorten vervangen werden. Maar het verdwijnen van een levende diersoort betekent nog niet het verdwijnen van het leven zelf !

Het leven is telkens voortgegaan. En daar zijn wij nu het levende bewijs voor.

Dat het leven telkens weer andere vormen aangenomen heeft, zich "gekleed" heeft in diverse gestalten, die de ene uit de andere voortgekomen zijn, dat noemt men de biologische evolutie. Het leven kan zelfs vormen aangenomen hebben die ontsnappen aan ons menselijk begrip; ook dat is toch mogelijk !

En men mag veronderstellen dat zolang oorzaken en omstandigheden gunstig zullen blijven voor het leven (d.i. dat er activiteit is), dit leven ook zal blijven voortstromen : hier of elders.

Betekent dat dan echt dat wij vastgeklonken zijn in een uitzichtloze keten van oorzaken en gevolgen, als aan een noodlot waartegen wij machteloos zijn. Anders gezegd : dat onze wil helemaal niet vrij is, maar geconditioneerd, zodanig dat we ons enkel kunnen gedragen als een soort machines, automatisch en geprogrammeerd door het 'Karma' ?

Het zou absurd zijn de Karma-Wet op deze simplistische manier te interpreteren. De Boeddha leert ons dat onze wil vrij KAN zijn. Het al dan niet vrij zijn van onze wil is een zaak die wijzelf in handen hebben. Althans theoretisch. Of wij het praktisch aankunnen... dat is een ander probleem, een individueel probleem.

En die 'vrije' wil van ons speelt mee in het karmische samenspel van gevolg-en-oorzaak. Deze vrije wil van ons, zegt de Boeddha, kan zelfs doorslaggevend zijn in dat karmische samenspel.

In de Karma-Wet spelen wij als volwaardige elementen mee. Onze rol hierin staat in functie van de richting die onze wil instaat. Deze wil heeft niet alleen uitwerking op onszelf, nu of later, maar ook op de wezens naast ons (onze "naasten" die het Christendom ons leert lief te hebben) en zelfs op de wezens die in ruimte en tijd verder van ons verwijderd zijn (en die de Boeddha ons leert even lief te hebben als onze "naasten"). Doordat wij niet bij machte zijn all in de wereld werkzame wilsrichtingen te kennen en te bepalen, zijn wij ook nooit bij machte te voorspellen hoe, waar of wanneer een gevolg van een bepaalde actie geconcretiseerd wordt.

Enkel de Oneindige Boeddha, in zijn Volkomen Verlichting, is bij machte de precieze gang van oorzaak en gevolg op kaart te brengen. In zijn Boeddhaschap doorgrondt hij blijvend (d.i. buiten ruimte en tijd) de diepste waarheid van het leven.

Die waarheid heeft hij als Gautama Buddha noch verbloedend noch opgesmukt. Het Boeddhisme is beslist geen verpozend vertelseltje waarin wij prettig in zaligheid geloven om heerlijk van te dromen "nog even vóór het slapen-gaan".

De waarheid zoals de Boeddha die bekend gemaakt heeft, is noch optimistisch noch pessimistisch. Deze waarheid stijgt immers uit boven onze menselijke waardebepalingen, standpunten en opvattingen, want hiel die boel van standpunten en stellingnames, levenshoudingen en houdingen tegenover het leven zijn zelf in een voortdurende verandering.

Daarentegen is Boeddha's bevonden waarheid (zijn Wijsheid) onveranderlijk. En daardoor kunnen wij er onvoorwaardelijk op vertrouwen.

Zelfs als ons geleerd wordt ons nergens aan te hechten, toch moeten we blijven streven naar die waarheid, om in het leven dat wij hier en nu leiden (en lijden !) vrede en geluk te vinden, wat vrede en geluk ook al weten we hoe relatief die zijn...

Daarbij -- ook al is het misschien niet voor vandaag of morgen -- kunnen wij dan de ware vrede van de Verlichting beleven... en zelf Boeddha worden.

Dat is een objectief op misschien toch niet àl te verre termijn...

Maar eerst moeten wij het leven in zijn volle EEN-heid leren zien.

En zo héél gemakkelijk is dat toch ook weer niet !

(wordt voortgezet)

=====

HCE IK SHIN-BOEDDHISTE WERD

=====

Na een jarenlange spirituele omzwerfing.

Ik studeerde veel en maakte verschillende buitenlandse reizen, werkte als verpleegster en moest mijn beroep stilleggen omdat het lijden van de zieken en vooral dat van de stervenden mij te machtig was. Ik werd zelf zwaar ziek. Zeven jaar lang deed ik niet veel meer dan lezen en denken, en zat thuis bij mijn moeder.

Steeds echter keerde DE vraag terug, in mij knagend. Wat is de zin van het leven, van mijn leven ? De vraag bleef onopgelost.

Op een dag las ik in het Belgisch Israelitisch Weekblad dat te Antwerpen een totaal nieuwe faculteit voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen opgericht werd. Ik sprong letterlijk op deze kans : ik was 42 jaar op dat moment, en bovendien agnostica.

We startten met zowat 7 docenten en 2 studenten. Het eerste jaar was in alle opzichten zwaar, maar zeer boeiend. Stof tot nadenken was er nog nooit tevoren zoveel geweest ! Uiteindelijk maak ik nu, na een jaar en drie maanden tweede baccalaureaat en mijn eerste inwijding in het Shin-Boeddhisme, de balans op.

Ik heb ontdekt dat pogen uit te pluizen waar we vandaan komen geen zin heeft. Laten we dat aan de wetenschapsmensen over. Een God-Schepper is voor mij onaanvaardbaar geworden. Het Boeddhistische principe dat wij schepper zijn van ons eigen leven, brengt ons tot het besef dat wij enkel moeten bewust zijn dat de dingen die wij doen en zeggen niet tot het onheilzame, maar tot het heilzame moeten voeren. Dat was voor mij uiteindelijk het antwoord op al mijn vragen. Maar ieder moet dat natuurlijk voor zichzelf uitmaken.

Voor mij is onwetendheid de oorzaak van de toestand waarin de wereld, op dit einde van 1981, verkeert : niets anders dan oorlog en lijden en lijden en oorlog. De details kan men in alle dagbladen lezen.

Tweeduizend zeshonderd jaar geleden zag de historische Boeddha Siddharta Gautama, die als Amida steeds aanwezig is en ons roept, in dat maar één ding in dit leven telt : de opheffing van het lijden dat inherent is aan het leven. Zijn boodschap was en is nog steeds dat alle mensen hier en nu gelukkig mogen wezen.

Als u het mij vraagt : het is te verwezenlijken, hier en nu, als men zijn heilsleer aanvaardt, zich aan hem overgeeft. Namu Amida Butsu.

Enkele woorden nog over mijn lekenwijding en opname in de Shin-Boeddhistische Gemeenschap, op 15 december 1981. Het was een mijlpaal in mijn leven, die ik niet zonder enig aarzelen gezet heb.

Het was koud; ik was moe na een zware studiedag, en heel zenuwachtig. Maar de roep van de Boeddha was sterker dan alle materiële ongemakken. Het was ook niet al te warm in de Jikō-ji, onze Antwerpse tempel. Ik vreesde zelfs in een hysterische huilbui te schieten. Maar niets van dat alles is gebeurd. Gesteund door Zijn kracht heb ik vrij rustig mijn Drievoudige Toevlucht uitgesproken en samen met Shaku Shitoku de Juseige, een zeer mooie en diepzinnige tekst, kunnen zingen. De op het eerste gezicht monotone zang doortintelde mij volledig.

Gelukkig waren we maar gevierden : mijn priester, een Japans Boeddhist, mijn moeder en ikzelf. Na de ceremonie dronken we feestelijk wat sake en gingen daarop naar huis. Moe en gelukkig ging ik toen naar bed.

Ik geef mij over aan Amida voor de rest van mijn leven, want op eigen kracht kan ik niets. Alleen de diamantharde overgave aan Hem is ons Heil.

Namu Amida Butsu.

Betty D.

=====

Eén van de hoofdfactoren in het verdwijnen van het Boeddhisme uit zijn Indische geboorteland, waren de invallen van Islamlegers. Dat hier godsdienstige en materiële motieven samengingen, is vanzelfsprekend. Hoe die invallen en plunderingen verliepen, lezen we het best bij de Islam-historici. Zie hier als voorbeeld een kort citaat uit MINHAJU-S SIRAJ (naar Elliot, The History of India as told by its own Historians, Calcutta 1952) :

Met grote kracht en durf drong Muhammad Bakhtiyar door tot aan de poort van de burcht (N.B. de universiteit van Uddandapura) en nam bezit van de plaats. Overvloedige buit viel in de handen van de overwinnaars. De meeste inwoners van die plaats waren kaalhoofdige brahmanen (= Boeddhistische monniken). Ze werden allen omgebracht. Een grote hoeveelheid boeken werd daar gevonden en toen de gelovigen (= de Muslim) ze zagen, zochten ze iemand om hun de inhoud ervan te verklaren, maar allen waren dood.

Of uit IBN ASIR :

De stad werd belegerd tot het uiterste en Allah overmeesterde ze nog datzelfde jaar. De bevolking kreeg het verbod de Budd, wiens beeld de Muslim verbrandden, te vereren. Sommige inwoners werden verbrand, de anderen met het zwaard neergeveld.

Deze droeve historische feiten komen terug in het geheugen bij het horen van de berichten uit Bangladesh, één van de armste landen ter wereld, dat zich niettemin de luxe van een religieuze vervolging kan veroorloven. De feiten begonnen in 1980 naar de buitenwereld door te dringen. In augustus 1981 kregen ze bevestiging; van een stopzetting van de vervolgingen is nog geen bericht ontvangen.

Zie hier wat van die feiten die bekend werden.

De Republiek Bangladesh is een officieel Moslemland; de meeste van de 80 miljoen inwoners zijn aanhangers van de Islam, maar er zijn eveneens kleine religieuze minderheden : zo leven er in Bangladesh een 500.000 Boeddhisten, de meesten ervan in de heuvelstreek van Chittagong (de Chittagong Hill Tracts), door de Britten in 1900 erkend als niet behorend tot de Indische ethnïe. De inwoners zijn verwant aan de Khmers en aan de Mongolen en belijden reeds sedert lange eeuwen het Boeddhisme. Na de onafhankelijkheid van Bangladesh in 1971 werden de maatregelen die de landbouwers van de Chittagong-streek beschermden tegen inplantingen van de Moslem-Indiërs, ingetrokken en wordt het vruchtbare land overstromd door inwijkelingen uit de overbevolkte vlakke, zodat de oorspronkelijke bewoners van de streek beroofd worden van hun economische bestaansmogelijkheden.

Maar er is nog erger. De regering van Bangladesh voert hier een intense politiek van islamisering. De boeddhistische heuvelbewoners worden gedwongen hun 'heidens' geloof af te zweren en zich tot de Islam te bekeren. Wie weigert wordt onderworpen aan zware lichamelijke en psychische martelingen. De tempels worden geplunderd, de monniken, voor zover ze niet konden vluchten naar India of Birma, worden gedood of gemarteld. Onder hen is Agrawansa Mahathero, die naar India kon vluchten en nu vanuit Calcutta een hulpcomitee voor vluchtelingen animeert.

De regering heeft in het heuvelland nu een troepenmacht van bij de 75.000 man (leger, politie en militie) ingeplant met de opdracht zonder verwittiging te vuren op weerbarstige Boeddhisten.

Op 15 maart 81 meldde The Observer dat tussen 10 en 22 december 1980 8.000 mensen door het leger neergeschoten werden. Op 10 december 80 overvielen legereenheden zeven dorpen in het Harina-dal; de meeste mannelijke inwoners werden neergeschoten, vrouwen en meisjes verkracht en nadien verkocht aan bordelen. Oogst, vooraden, runderen en geiten werden in beslag genomen. 500 gezinnen die naar de nabije Indiase deelstaat Mizoram wilden vluchten, werden door de grenspolitie teruggedreven en men neemt aan dat alle vluchtelingen hierbij omgekomen zijn. Een 12 à 15 duizend leden van de Chakma-stam werden onder de meest futiele beschuldigingen in kampen geïnterneerd in onmenselijke omstandigheden.

De reacties hiertegen in de wereld zijn sporadisch en schuchter. De grote organisaties, met de mond vol grote woorden van vrede en eenheid en broederliefde, moeten die mond angstvallig dichthouden. Er werden protestbrieven gezonden aan het secretariaat van de UNO, aan Amnesty International, aan W.C.R.P., aan andere internationale instellingen, aan de grote kranten, persagentschappen, radio- en tv-zenders.

Wie moreel of financieel wil helpen : C.H.T. Fund Committee , Ven. Agrawamsa Mahathero, 86/4 C S N. Banerjee Road, Calcutta - 700 , 014 India.

=====

DE PLAATS VAN SHINRAN SHŌNIN IN HET BOEDDHISME

=====

V.

Geheel in overeenstemming met de geest, zij het misschien ook niet helemaal met de formulering van zijn geliefd leraar Hōnen, heeft Shinran Shōnin zich tot het uiterste ingespannen voor en ingelaten met de Nembutsu, maar dan ook in alle aspecten waarin deze tevoorschijn getreden is vanuit de traditionele leringen van de Reine-Landscholen.

In deze optiek heeft hij dan ook van zeer nabij, in een close-reading die ons heden nog met verbazing en verwondering vervult, onderzocht al wat zijn Indische, Chinese of Japanse voorgangers ooit gezegd hadden over de inhoud, de vorm en de uitwerking van de Nembutsu.

De neerslag van dit intense onderzoek vinden we in zijn hoofdwerk *KYŌ GYŌ SHIN SHŌ*. Dit reusachtige werk van bij de 600.000 tekens werd waarschijnlijk in een eerste vorm gegoten in het jaar 1224, toen Shinran 52 jaar oud was en hij nog in de noordelijke provincies van Japan vertoefde. Maar het is duidelijk dat hij dit werk steeds is blijven aanvullen en bijschaven tot enkele jaren vóór zijn dood in 1262.

De bedoeling van de *Kyō Gyō Shin Shō* kennen we uit de woorden van de Shōnin zelf : aantonen dat zijn visie van de doctrine volkomen conform is met het geheel van de Boeddhistische traditie, ook in die punten waarover de gevestigde schriftgeleerden onvermijdelijk moesten struikelen (dat 'struikelen' had jaren tevoren de verbanning van Hōnen en van Shinran, en zelfs enkele terdoodveroordelingen uitgelokt !).

Ook het feit dat het werk in het Chinees opgesteld is, wijst overduidelijk op die bedoeling. Het Chinees was toen nog de academische taal van de literaten. Tot het lagere volk wendde men zich in 't Japans. Men kan deze situatie vergelijken met de positie van het Latijn in onze Westerse wereld of die van het Sanskriet in India.

Men herinnere zich hierbij evenwel het feit dat de verkondiging van de Nembutsu-gedachte hoofdzakelijk onder de minder-geletterden begonnen was; dat Shinran van zijn verbanning in het Noorden gebruik had gemaakt om zijn opvattingen te verspreiden onder de boeren- en vissersbevolking en dat zijn trouwste aanhang jarenlang in die ondankbare streken vertoefde.

Met de opstelling in het Chinees van dit polemisch werk, viseerde hij dan ook de intellectuele priesterklasse van de kloosters van Nara, van Hiei-zan en van Koya-san. Meteen ook de elitaire strekking van het hof-Boeddhisme.

Niet dat Shinran een sociaal agitator was : zijn activiteit is enkel spiritueel. Maar hij was afgestapt van de opvatting dat de Leer van de Boeddha enkel binnen het bereik van de 'wijzen' en van de 'begaafden' lag. Zijn Boeddhisme was een Boeddhisme binnen het bereik van iedereen. En het is deze stelling die hij onderstreepte in zijn polemieken.

Het boek bestaat uit zes hoofdstukken, grotendeels bestaande uit citaten, omlijst door snedige persoonlijke samenvattingen en conclusies. De opeenvolging van de hoofdstukken verduidelijkt de religieuze gang en geeft een logische opeenvolging van stadia weer. Zo komt het dat de *Kyō Gyō Shin Shō* inderdaad geheel het 'programma' van Shinran omvat, waardoor hij

- 1° aantoonde hoe hij volledig past in de Boeddhistische Leer, maar ook
- 2° situeert in hoeverre hij apart is en in welke punten hij weet afgescheiden te zijn van de conventionele gedachten-gang.

Deze zes hoofdstukken zijn achtereenvolgens 1) de Leer, 2) de Praktijk, 3) het Vertrouwen, 4) de Verwezenlijking,

5) de Ware Boeddha en het Ware Reine Land, 6) de Schijnbare Boeddha en het Schijnbare Reine Land.

Deze zes hoofdstukken staan in een zeer nauw verband met zes verschillende aspecten die men aan de Nembutsu toekennen kan.

Het eerste aspect is dat van de Nembutsu als *vertegenwoordigend element, als samenbundeling van geheel het onderricht gegeven door de historische Boeddha Gautama zowel als door de talloze meditatieve Boeddha's en Bodhisattva's uit de Mahāyāna-Schriftuur.*

Dit onderricht is mens-gericht. Het is immers de Boeddha zelf die tot de mensen gaat. De legende geeft dat goed weer in het verhaal van de eerste weken na de Verlichting van de Boeddha.

Op het overwegen van de moeilijkheid van zijn Leer, twijfelde de Boeddha eraan of het wel zin zou hebben zijn bevindingen uit te dragen tot de mensen. Dit met zijn goddelijk oog ziende, daalde Brahmā uit zijn hemel neer en smeekte de Verhevene zijn Leer toch bekend te maken voor het heil van de wezens. Waarop de Boeddha uit diep mededogen voor de wezens, de toestand van de mensheid onderzocht en besloot zijn Leer toch uit te dragen voor diegenen die slechts weinig stof op de ogen hebben. Ook overwoog hij daarbij de diverse mogelijkheden en middelen alle wezens elk naar hun aard en aanleg te onderrichten.

Hij wil zich daarom eerst begeven naar zijn vroegere leraars, maar die zijn overleden. Dan gaat hij naar de vijf metgezellen die hem in de steek gelaten hebben toen hij zijn zware ascetische praktijken opgaf.

(naar *Majjhima Nik. I, 168*)

Ook in de bekende parabel van de smalle weg tussen de twee rivieren, vermeld bij T'an-Luan (opgenomen in eko 14) gaat de roep tot de mensen uit van de Boeddha. Het is trouwens vanzelfsprekend dat vanaf het ogenblik dat gesteld wordt dat het Mededogen het dynamische aspect van het Boedddhaschap is, de werkzaamheid van de heilskracht van de Boeddha uitgaat en zich tot de mens richt.

Bovendien zijn alle scholen van het Boeddhisme dooraderd door de gelijkstelling van Boeddha en Leer. Het verschijnen in in ruimte en tijd van de historische Boeddha heeft slechts zin door het verkondigen van de Leer. Ook in de Pāli-kanon wijst de Boeddha erop dat na hem de Leer blijft. De Mahāyāna-filosofie heeft deze consequentie tot een uiterste doorgetrokken en maakte van de Leer zelfs het Absolute Lichaam van het Boedddhaschap (*Dharma-kāya*).

Deze Dharmakāya is het onverwoordbare, vorm- en kleurloze, tijd- en maatloze, kenmerkloze (= lege, *śūnya*) lichaam van de Boeddha. Hier is de onpersoonlijke Boeddha meteen ook de Heilswetmatigheid geworden. Deze 'cosmische' wetmatigheid, omgezet in het menselijke, betrekkelijke systeem, is de Leer.

De Leer is immers de stem van de Boeddha. En de mens is geroepen om deze stem te beantwoorden. Eén vorm van dergelijke menselijke antwoorden op de lering ontsproten uit het Boeddhasschap drukt zich historisch (d.i. getransponeerd in een stelsel van tijd/ruimtelijke coördinaten) uit in de vloed van leerredenen, voorschriften, commentaren, interpreteringen en verhandelingsen die alle als voorwerp de traditionele sutra's hebben. Dit menselijke antwoord stroomt zonder ophouden : zolang de mens heilsgedachten koestert, blijft deze vloed zich in menselijke termen uitdrukken.

De Nembutsu praktijk is het menselijke antwoord op de roep van de Boeddha.

=====

B o e k e n   L e z e n

NOTES ON THE INSCRIPTIONS ON SACRED SCROLLS - A Translation of Shinran's Songō shinzō meimon - Shin Translation Series - Hongwanji International Center - Kyoto, Japan - paperback 145 p.

Deze vierde publicatie in de Shin Translation Series, getuigt van dezelfde grondige aanpak als de drie vorige vertalingen van Shinrans kleinere geschriften.

Vaak worden deze ten onrechte als "mineur" aangeduid, dit natuurlijk ten opzichte van de "grote" publicaties, waartoe men hoofdzakelijk de *Kyō Gyo Shin Shō* en de bundeling van de drie *Wasan* rekent. Deze beslist volumineuzere bundels kenmerken zich door een bepaalde gerichtheid naar een afgerond lezerspubliek. Zo is de *Kyō Gyo Shin Shō* een in 't Chinees gesteld polemisch werk dat hoofdzakelijk bestaat uit citaten uit sutra's en commentaren, bestemd voor een zeer bepaalde lezerskring van schriftgeleerden, wier opvattingen zich niet konden verenigen met de nieuwe conceptie die Shinran van het Boeddhisme had. De *Wasan* daarentegen zijn gedichten in 't Japans, bestemd om door de Nembutsu-volgelingen als himnen geciteerd en overdacht te worden.

In zijn kleinere werken, zoals de *Mattoshō* (brieven), de *Yuishinshō-mon'i* en de *Ichinen-tanen-mon'i* (besprekingen en commentaren bij werken van andere Reine-Landauteurs) komen we in een directer contact met Shinrans visie over zekere problemen die zich aan elk van ons in zijn geestelijke evolutie kunnen stellen. Dat verklaart de concentratie in het 'uitgraven' die men weinig in andere werken van Shinran kan aantreffen en waardoor deze werkjes o.a. ook de westerse mensen die wij zijn veel sterker kunnen aanspreken dan de 'standaardwerken' met polemieken of lofgezangen.

In deze *Notes on the Inscriptions on Sacred Scrolls* moet men dan ook geen iconografische besprekingen verwachten !

Shinran en zijn vroege discipelen gebruikten op hun altaars meestal geen houten of bronzen beelden, maar gaven vaak de voorkeur aan hangrollen (*kakemono*), nu eens met een afbeelding van Amida of van één der Patriarchen, dan weer met een nembutsu-calligrafie. Op of naast deze afbeelding of calligrafie, werden gewoonlijk belangrijke passages uit de sutra's of commentaren geschreven. Shinrans 'Notes' willen sommige van deze begeleidende teksten nader verklaren.

We kunnen hier dus niet te maken hebben met een systematische uiteenzetting van het geheel van de Jōdo-Shin-doctrines. Rond de 21 *scrolls* spint zich een korte, snedige uitwerking van het hoofdthema. Zo komt men dan tot 21 van elkaar losstaande 'opstelletjes' met een telkens variërend karakter. Bijeen geven zij evenwel een markant overzicht van Shinrans concepties, zonder enerzijds zwaarwichtige geleerdheid en anderzijds ook zonder platitudes of dooddoeners, bestemd als ze zijn voor de doorsnee nembutsu-adept.

Voor wie enigszins vertrouwd is met de Leitmotive van het Shin-Boeddhisme zijn deze *Notes* een rijke bron van informatie in een punctuele presentatie, temeer daar gewoontegetrouw het vertalersteam de eigenlijke tekst laat voorafgaan door een verhelderende inleiding en hem laat volgen door een degelijk glossarium..

Alfred BLOOM - TANNISHO : A RESOURCE FOR MODERN LIVING -
Buddhist Study Center - Honolulu - paperback .102 p.

A. Bloom, die tot vóór enige jaren hooqleraar aan de University of Oregon was en nu verbonden is aan de Religion Faculty van de University of Hawaii, is één van die al te weinige auteurs die het Shin-Boeddhisme benaderen vanuit een visie getekend door Westerse cultuur en denkpatronen. Vertrokken vanuit een Joodse achtergrond, opgegroeid en gevormd in het typisch Amerikaanse milieu van Christelijk conservatisme, ontdekte hij in de 60-er jaren de diepe betekenis van het Boeddhisme voor zijn eigen leven en voor de algemeen menselijke relaties.

Hoofdstuk na hoofdstuk volgt zijn jongste boek de gedachtengang van het boekje *Tannishō* 'Het Betreuren der Dwalingen), dat toegeschreven wordt aan Shinrans rechtstreekse discipel Yulembo. Dit werkje, dat in een 20-tal minuten vluchtig uitgelezen is, maar in Japan literair en inhoudelijk een klassieker is, omschrijft en omlijnt de meest cruciale punten van de Jōdo-Shin-visie, met alle risico's van afwijkingen en verkeerde, ja verdraaide interpreteringen. Er bestaan sinds eeuwen al heel wat commentaren, besprekingen en studies rondom het Tannishō-feit (denken we maar aan het uitstekende "Perfect Freedom in Buddhism" door het Tannishō Collectief), maar Prof. Bloom staat hier een zo 'andere' en pertinente toon aan dat zijn uiteenzetting onvermijdelijk afwijkt van de meestal nogal conventionele visie van heel wat Japanse auteurs.

Zonder in het minste af te wijken van hetgeen men de *Shin-orthodoxie* zou kunnen noemen als die term in se niet zo absurd was, geeft de auteur blijk van een specifiek originele aanpak. Hij aarzelt niet Shinran uit zijn Japanse context te trekken om hem op een algemener religieus niveau te plaatsen. Hierdoor spreken Shinrans motiveringen en conclusies, zijn breuk met gangbare opvattingen op sociaal-ethisch vlak ons veel sterker aan. Wij voelen immers heel duidelijk aan dat de concepties en de

woorden van de Shōnin niet vergroeid zijn met Oosterse verwoordingen in één of andere Boeddhistische filosofie noch zelfs in de schrifturen van de Boeddhistische Leermeesters, maar dat ze uitwaaiëren over de gehele spirituele ervaring van de "mensheid" in het beste dat deze voortgebracht heeft.

Dat belicht meteen ook de ondertitel "Resource for Modern Living". Bloom ziet Tannishō niet als een voorwerp van tekstcommentaar. Zijn bedoeling is de wijzen op de 'toepasbaarheid' van Tannishō ook in ONS dagelijks leven, in het 'materialistische' Westen van de uitlopende 'decadente' 20ste eeuw. En in deze bedoeling is de auteur meesterlijk geslaagd.

Bovendien heeft dit boek het grote voordeel erg vlot te lezen. De tekst is gebaseerd op een reeks wekelijkse *radio-talks* en de spreektoon klinkt in het geschreven woord nog aangenaam door. Het enige voorbehoud dat we op Prof.Bloom's tekst maken, is het gebruik van *faith* voor het originele *shinjin*. Maar hierin heeft Bloom evenals vele andere auteurs zich nog niet losgemaakt van een ingewortelde gewoonte die teruggaat tot de eerste periode van Boeddhistische studies in de Angelsaksische wereld met zijn 19de-eeuwse Victoriaanse interpretaties. In het verloop van zijn tekst wijst Prof.Bloom evenwel op de ware inhoud van dit 'faith' en de attente lezer zal beslist niet in de verleiding komen *shinjin* te verwarren met *geloof*.

Dit compacte, welgevulde boek is een prima actuele en actualiserende bijdrage voor beter begrip en dagelijkse toepassing van Shinrans gedachtengoed.

Deze zomer : SCHEIBBS

Tweede Europese Shin-Conferentie

Schëibbs is een dorp in de Oostenrijkse Kalkalpen, zowat 100 km ten westen van Wenen en een 30-tal km ten NNW van het alom bekende Mariazell.

Daar wordt van 1 tot en met 5 augustus, in het "Buddhistisches Kultur- und Meditationszentrum Scheibbs" de tweede Europa-Conferentie van de Jōdo-Shinshū Gemeenschappen gehouden.

In tegenstelling tot de 1ste Shin-Conferentie te Antwerpen (1980), waar vooral structurele en organisatorische problemen aan bod kwamen, zal te Scheibbs de nadruk gelegd worden op de Leer en zijn actuele beleving, wat maakt dat de interessekring heel wat wijder wordt.

Het programma voorziet lezingen, gesprekken, erediensten en zelfs een bezoek aan het Boeddhistische centrum te Wenen. Onder de genodigden die definitief hun deelneming aan de Conferentie aangekondigd hebben, vermelden we Ere-Hoofdabt Zenmon Kosho Ohtani, onder wiens hoge bescherming de Europese Shin-centra staan, Prof.K.Miyaji, die in 1979 in naam van de Hoofdtempel onze Antwerpse Jiko-ji plechtig inhuldigde, en Prof. Sh.Yamasaki, voorzitter van de I.A.B.C., de lekenorganisatie die de zwaarste financiële druk van ons Centrum opvangt.

Een definitief programma werd nog niet opgesteld. De deelnemingskosten (met inbegrip van verblijf en maaltijden) worden geschat op ca.1.300

Oostenrijkse schilling. In EKÖ/juni hopen we het definitieve programma in extenso op te nemen.

Voor details kan men zich wenden hetzij tot ons Centrum, hetzij rechtstreeks tot de organisator in naam van de Buddhistische Gemeinschaft Jodo-Shin, Oesterreichischer Zweig : Herrn Fr.FENZL - Merianstrasse 29/4/52 - A-5020 Salzburg (Oostenrijk).

M A R I E M O N T : zaterdag 8 mei

Zoals elk jaar, organiseren de Boeddhistische groeperingen aangesloten bij de Boeddhistische Unie België een nationale Boeddha-viering in park en museum te Mariemont. Deze viering, die overeenkomt met het Vesakfeest van de Theravādins, heeft plaats op zaterdag 8 mei, met deelneming van de Association Théravadin, de Association Soto Zen, de Tibetaanse Kagyupa-centra (Antwerpen en Brussel), ons Jodo-Shinshu Centrum, en zeer waarschijnlijk ook met de actieve medewerking van de Kambodjiaanse, Laotiaanse en Viëtnamese Boeddhistische gemeenschappen in België.

Het programma volgt de gevestigde traditie :

- 10 h Gezamenlijke hulde aan de Boeddha, vóór het grote Boeddha-beeld in de tuin (regen of geen regen !).
- 10 h 30 Puja's van de verschillende strekkingen
- 12 h Gelegenheid tot middagmalen (eigen lunchpakket of in cafetaria)
- 14 h Projectie van 2 (of 3 ?) films, waarbij een bezoek aan de Heilige Plaatsen van het Boeddhisme in India en de vervaardiging van een Tangka.
- 15 h 30 Gelegenheid tot contacten en gesprekken
- 16 h 30 Slothulde aan de Boeddha.

Mariemont ligt vlak bij La Louvière en is vandaaruit met openbaar vervoer te bereiken. Zeer gemakkelijk per wagen te bereiken, over E 41 (Autoroute de Wallonie) of over E 10 (Amsterdam-Antwerpen-Brussel-Mons-Parijs), afrit Feluy-Ronquières, vervolgens autoweg N 6, tot eerste kruispunt (verkeerslichten !) voorbij E 41, dan rechts : bewegwijzering "(kasteel) Mariemont" volgen.

Iedereen is welkom . Geen entreegeld, geen collectes.

TENTOONSTELLING : Sint-Pieters-Woluwe

-5 tot 19 mei

In het Cultureel Centrum van Sint-Pieters-Woluwe wordt door de Boeddhistische Unie België een tentoonstelling georganiseerd met de medewerking van de gemeentelijke instanties. Deze expositie is vanzelfsprekend niet enkel gewijd aan kunstwerken (men rekent toch op een 50-tal merkwaardige en zeldzame stukken !), maar ook de Lering van de Boeddha volgens de verschillende strekkingen zal er gevisualiseerd worden. Men voorziet ook film- en diaprojekties evenals lezingen in beide landstalen. Voor alle nadere inlichtingen : J. RICARD, Haagbeukenlaan 8 bus 16 - 1200 Brussel (tel. (02) 770 38 47.

SHINGYO-JI

Vorig jaar opende Rév. J. Eracle te Genève (Chemin Palud 14) een tempel-ruimte (zie Ekō 15, p.17) die *SHINGYO-JI* (Tempel van het Oprechte Vertrouwen) genaamd werd.

Na zijn verblijf te Scheibbs, zal Zenmon Kosho Ohtani deze tempel plechtig inhuldigen en zijn benaming bevestigen.

Nu reeds gaan onze oprechte wensen voor een goede werking aan de Société Bouddhique Suisse Jodo-Shin en haar animators, Rév.J.Eracle en Rév.J.Ducor.

=====

POLEN : Boeddhisten hebben ook hulp nodig

Vanwege de Oesterreichische Buddhistische Union (Sozial- und Lebenshilfereferat), die zich nauw met de contacten met het Oostblok bezighoudt, ontvingen wij een dringende oproep voor hulp aan de Boeddhisten in Polen. Evenals de andere bewoners van dat arme land, is hun materiële toestand niet schitterend. Onnodig in details te treden : iedereen s nu wel op de hoogte van de nood die daar heerst.

Alleen al de lijst van de meest begeerde produkten spreekt boekdelen :
- tarwemeel - rijst - suiker - droge worst - vleesconserven - kindervoeding - melkpoeder - cacao - koffie - chocolade, - maar ook toiletzeep - tandpasta - shampoo ...

Wie een pakket wil verzenden naar Polen, kan hierover de nodige inlichtingen verkrijgen bij het plaatselijke postkantoor. Wel dient men rekening te houden met enkele 'kleine' dingen die van groot belang kunnen zijn : elk pakket moet vergezeld zijn van een internationale douaneverklaring; geen briefjes of brieven in het pakket bijvoegen ; naam en adres van de afzender niet vergeten.

De lijst van de diverse Boeddhistische groeperingen in Polen, gespreid over theravada, Tibetaans Boeddhisme, Zen, Koreaanse Zen, Amida en Shin) wordt op aanvraag door ons centrum medegedeeld met het oog op toezending van pakketten.

=====

B O E K E N : te leen en te koop

Voer de nu al meer dan 400 titels van onze tempelbibliotheek, is een catalogus in voorbereiding. Het Centrum ziet deze catalogus vooral als een informatiemedium waarin de markantste werken qua hun inhoud bondig omschreven worden. Om de steeds maar stijgende kosten van publiceren het hoofd te bieden, zal van belangstellenden hiervoor een kleine bijdrage gevraagd worden.

Alle boeken van onze tempelbibliotheek zijn ter beschikking van belangstellenden. In principe worden zij gratis uitgeleend (enkel eventuele terugzendingskosten zijn ten laste van ontlener), maar er zijn ook naslaowerken bij, of boeken die zeldzaam, kostbaar of moeilijk te vervangen zijn : daarom zijn die enkel in Jiko-jite raadplegen.

Sommigen zullen dat allicht betreuren, maar wie ervaren heeft dat 1 op de 5 uitgeleende titels spoorloos wordt, zal onze voorzichtigheid wel begrijpen.

Wij hopen met deze catalogus in mei of juni klaar te zijn.

Ondertussen blijven wij evenwel boeken te koop bieden :

European Shin Series

1. Shin-Boeddhisme (een korte inleiding) 50 BF/HFL 4,-
2. Le Bouddhisme Shin 50 BF/HFL 4,-/ 7 FF
3. Report of the 1st European Shin Conference 150 BF/HFL 11,-
4. K.G.Kell : Die Sieben Patriarchen der Jōdo-Shinshū 100 BF/HFL 8,-

Teaching of Buddha

- Engels/Japans tweetalig gebonden (nog 1 ex., spoedig meer verwacht)
150 BF/HFL 11,-
- Frans/Engels tweetalig gebonden (nog 8 ex.) 150 BF/HFL 11,-
- Engels ééntalig genaaid 100 BF/HFL 8,-
(de Duitse versie is in druk, de Nederlandse vertaling is
begonnen en mag in 't voorjaar 1983 in druk verwacht worden)

Shin Translations Series

- Mattoshō (Letters of Shinran) nog 1 ex. 120 BF/HFL 9,-
Notes on Essentials of Faith Alone (nog 3 ex.) 120 BF/HFL 9,-
Notes on Once-Calling and Many-Calling (nog 4 ex.) 120 BF/HFL 9,-
Notes on the Inscriptions on Sacred Scrolls (7 ex.) 150 BF/ 11,-
- J.Eracle - Un Bouddhisme pour tous : L'Amidisme (1 ex.) 100 BF/HFL 8,-
Shinran in the Contemporary World (1 ex.) 100 BF/HFL 8,-
Tekstboek voor Boeddhisme F.V.G. 150 BF/HFL 12,-
Hymne de L'Abandon Sincère (vert.Chevrier) 100 BF/HFL 8,-
een speciale aanbieding :
- A.K.Warder - Indian Buddhism (1 ex.):dit standaardwerk kwam door een
foutieve bestelopdracht dubbel in onze bibliotheek. Liever dan het
terug te zenden, bieden wij het aan tegen de spotprijs van 725 BF/HFL 49,-.

- *Door de gestadige toename van ons boekenbestand, was onze
boekenkast echt te nauw geworden ! Dankzij een ruime
gift, kon het Centrum zich voor Jikō-ji twee nieuwe
boekenkasten aanschaffen. Hartelijk dank aan de
schenkster !*

J I K Ō - J I

=====

Rooster van de bijeenkomsten

Di 16.03 20 u.	Di 11.05 20 u.
Di 23.03 20 u. Higan	Di 25.05 20 u. Gotan-E
Di 30.03 20 u.	Di 01.06 20 u.
Di 13.04 20 u. Hanamatsuri	Di 08.06 20 u.
Di 20.04 20 u.	Di 15.06 20 u.
Di 27.04 20 u.	Di 22.06 20 u.
Do 06.05 20 u. Tempeldag	Di 29.06 20 u.

HIGAN : bijzondere devotieperiode . HANAMATSURI : geboorte van de
Boeddha, in Japan feest van de bloesem en van de kinderen(08.04).
GOTAN-E : geboorte van Shinran (21.05).

Iedereen is welkom. Wèl wordt gevraagd vòòr het opgegeven uur aanwezig te zijn.

Voor afspraken : bellen of schrijven naar het Centrum.

=====

POUR NOS AMIS LECTEURS FRANCOPHONES

Notre "fond" cette fois-ci traite du problème de la Voie Facile, selon Nāgārjuna. Voie Facile, tellement facile que Shinran Shōnin a dû souligner qu'il n'y a rien de plus difficile, que l'aboutissement : *shinjin* (foi, confiance, assurance, certitude, abandon... que de traductions l'une aussi fautive que l'autre...) est bien ce qu'il y a de plus difficile au monde. Alors que la plupart des gens veulent que tout soit difficile, qu'il n'y ait que 'le difficile' qui soit vraiment attrayant, comment ce fait-il que le nembustu ait si peu d'attrait ? Tout simplement parce que le véritable nembutsu est celui de la Force-Autre, là où nous n'intervenons pas sinon pour débayer la route, où nos petits calculs s'avèrent vains et futiles... et tout cela ne satisfait pas notre petit orgueil personnel.

En page 9, beaucoup de nos lecteurs trouveront pour la première fois certains détails au sujet des persécutions que les populations bouddhiques du Bangla Desh, ont actuellement à subir de la part des autorités islamiques du pays, persécutions qui n'hésitent pas devant le meurtre ou la torture, ne reculant devant aucune forme d'infamie ou de cruauté. Alors que les "milieux généralement bien informés" sont infiniment soucis de ce côté-là. Il est vrai qu'il ne s'agit que de bouddhistes... et l'on sait que ces gens-là ont inscrit la non-violence dans leur mode de vie. Il a fallu attendre trois ans avant qu'on n'apprenne ce qui se passait au Cambodge ou au Vietnam (pour des causes de constellations politiques). Mais comme les autorités du Bangla-Desch ne paraissent pas inféodées à quelque régime moscovite ou pékinois, le silence risque de durer bien longtemps...

Certains détails de la 2ème Conférence européenne du Jōdo-Shinshū se lisent en page 15 : elle aura lieu en Autriche, à Scheibbs, en la présence e.a. du Prince-Abbé Honoraire Zenmon Kosho Ohtani et d'autres personnalités proéminentes du Nishi-Hongwanji. Ceux qui ne peuvent ou veulent faire le voyage autrichien, pourront de toute façon aller à Mariemont le 8 mai : une des bonnes habitudes belges et bouddhiques, c'est la journée nationale du Bouddhisme qui se tient dans la splendeur de ce beau parc et parmi les richesses d'un des plus beaux musées de Belgique. De 10 heures du matin, lors de l'hommage collectif des groupes et collectifs bouddhiques en Belgique jusqu'à 16 h 30 au puja final, les amis du Bouddhisme pourront s'y rencontrer à qui mieux mieux.

Du 5 au 19 mai, le Centre Culturel de Woluwé-St.Pierre présentera une exposition consacrée au Bouddhisme, non seulement à ses expressions artistiques mais aussi à des visualisations de la doctrines, à des exposés et à des projections de films et de diapositives.

A Genève s'est ouvert (voir Ekō 15) un temple Shin, le *Shingyo-ji*, grâce aux bons soins du Rév.J.Eracle. Ce temple sera inauguré et confirmé le 12 août par le Prince-Abbé Honoraire Zenmon Kosho Ohtani. Toutes nos félicitations et nos meilleurs voeux s'adressent aux animateurs de ce

nouveau temple du Jōdo-Shinshū européen, les Révérends J. Eracle et J. Ducor.

Retenons également la date du 8 mai : journée nationale du Bouddhisme, dans le parc et au musée de Mariemont, avec la participation des groupements affiliés à L'Union Bouddhique Belge.

Notre centre vient de recevoir quelques exemplaires de la version française de "Teaching of Buddha" : *L'Enseignement du Bouddha*, en édition bilingue français/anglais, reliure solide comme il se doit pour un véritable livre de chevet, exposant la doctrine bouddhique à l'aide de passages des écritures tant Theravāda que Mahāyāna, dans un langage simple mais précis. En vue d'une réédition seulement en français, le Rév.J.Eracle procède actuellement à une révision complète du texte.

Quant à l'annuel "Ekō", sa parution est prévue pour l'automne.

=====
Het CENTRUM VOOR SHIN-BOEDDHISME bepaalt noch bijdragen noch abonnementsgelden. Het Centrum zowel als de onafhankelijke Shinshū-tempel JIKŌ-JI zijn organisatorisch en financieel autonoom, wat betekent dat hun werking afhankelijk is van UW medewerking, UW aanmoediging en UW giften.

Onze bankrekening voor België is 417-5028151-32 (op naam van : Centrum voor Shin-Boeddhisme, 2419 Lille). Voor Nederland en buitenland : postrekening 000-L173766 (op naam van : A.Peel, B-2419 Lille, België).

CENTRUM VOOR SHIN-BOEDDHISME

Verantwoordelijke : Rev.Shitoku A. Peel, D.D.

Zittaart 21 - 2419 Lille (Poederlee) - België - tel. (014) 21 52 48

JIKŌ-JI : Tempel van het Licht van Mededogen

Onder de Hoge Bescherming van Hoofdabt Monshu Koshin Ohtani en Ere-Hoofdabt

Kosho Ohtani, van de Jōdo-Shinshū Hongwanji-ha, Nishi-Hongwanji, Kyoto, Japan.

Grote Beerstraat 69 - 2000 Antwerpen

(openingsuren en -dagen : zie pag. 18 (en op afspraak))

